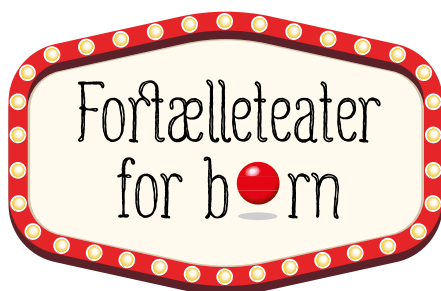

FORTÆLLEFOLDER

– inspiration til højtlesning, aktiviteter,
kreativ leg, skabeloner m.m

Anbefales til børn fra ca. 3 år

Til dig, der arbejder professionelt med børn

Med Fortælleteatret er det vores ønske at give børn en masse gode oplevelser med bøger. Når du arbejder med højtlesning og en dialogisk og kreativ tilgang til historier, får børnene mod på og lyst til at læse mere. Den dialogiske læsning understøtter samtidig det pædagogiske arbejde med sprogudvikling. Dialogen omkring historierne er nemlig med til at styrke børnenes literacy-kompetencer, dvs. børnenes færdigheder i forhold til at afkode, forstå og bruge talesproget og forskellige skrifttegn.

Fortællefolderen

I fortællefolderen finder du vejledning og inspiration til arbejdet med Fortælleteatret. Hver folder består af en kort introduktion samt en vejledning til dialogisk læsning. Herudover finder du information om den enkelte tekst og dens tematikker samt spørgsmålsforslag til samtalen om historien. Derudover får du forslag til sprogudviklende pauselege og kreative aktiviteter, som man kan lave med børnene efter højtlesningen.

Sprogboblen

I sprogboblen kan du finde udvalgte *hverdagsord* og *bogord* fra historierne, som kan integreres i den dialogiske læsning og i samtalen om historien med det formål at styrke og øge børnenes ordforråd. Hverdagsordene henvender sig især til de alleryngste børn og er ord, som børnene nemt kan relatere til. Bogordene henvender sig til de lidt større børn og er mere udfordrende og abstrakte ord samt udtryk og begreber, vi møder i historien. Man kan også vælge at bruge nogle af ordene i lege og aktiviteter med børnene.

Spørgsmålene

Efter højtlesningen kan man afrunde emnet, som bogen handler om, gennem en samtale med børnene. Her kan man både bruge åbne og lukkede spørgsmål. Lukkede spørgsmål har ofte et enkelt svar og er nemme at svare på, hvilket støtter de yngste børn. Åbne spørgsmål kræver mere refleksion, kan have flere svar og åbner op for en længere dialog med de lidt større børn.

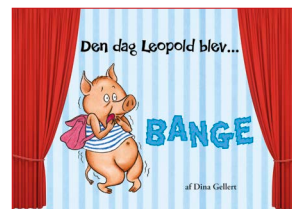
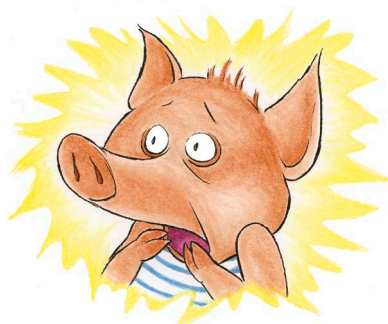
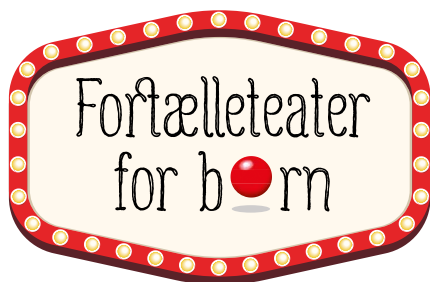
Aktiviteter og pauselege

Barnets succes med sprogtilegnelse forstærkes, når man afslutter højtlesningen med en fysisk eller kreativ aktivitet. Derfor findes der til de enkelte historier også udvalgte aktiviteter, som man kan lave med børnene, og som alle er med til at styrke børnenes sproglige udvikling.

Din rolle

Du spiller en særlig stor rolle i forhold til den oplevelse og læring, som børnene får ud af Fortælleteatret. Hvis du bruger stemmen og kroppen på en dramatisk måde, når du læser, understøtter du børnenes forståelse og tilegnelse af sproget. Du kan f.eks. variere dit toneleje, kropssprog og stemmeleje. Du og dine kollegaer kender børnegruppen bedst. Du må derfor gerne tilpasse anvisningerne i folderen til de børn, du arbejder med, – og f.eks. udvælge nogle enkelte ord fra sprogboblen, som I vil arbejde med. I kan også selv vælge, hvilke spørgsmål I bruger, eller hvilke aktiviteter I skal lave efterfølgende.

Rigtig god fornøjelse med højtlesningen!

Leopold er på vej hjem fra skole en dag, da han lige pludselig bliver bange. Bogen lægger fint op til en snak om følelser og om, hvordan det kan føles, hvis man er blevet rigtig bange.

Dialogisk læsning

I dialogisk læsning er fokus på samtalen mellem dig og børnene. Den voksne læser på en måde, der inddrager børnene undervejs i læsningen og gør dem til en aktiv del af historien. Den løbende samtale understøtter forståelsen af handlingen og består af børnenes (og dine) umiddelbare betragtninger og kommentarer. I dialogisk læsning er der et *før*, *under* og *efter* læsningen.

Før læsningen:

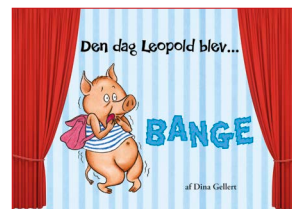
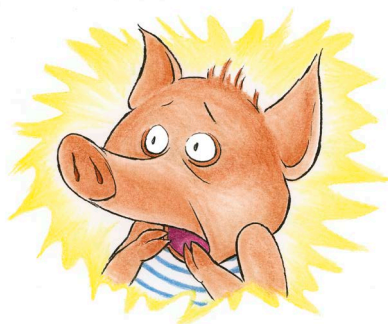
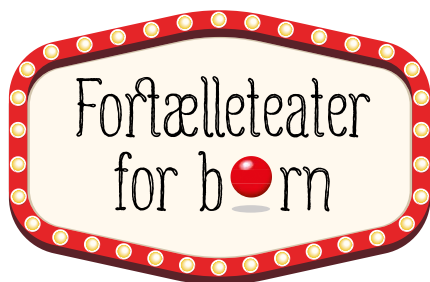
- Læs historien igennem, før du læser den med børnene, så du kender den godt.
- Øv dig i at læse op med indlevelse og dramatisering (f.eks. forskellig stemmebrug).
- Læs spørgsmålene, så du kender dem og evt. kan integrere nogle af dem under læsningen.
- Saml en gruppe børn – gerne en mindre gruppe med omtrent samme sproglige udvikling.
- Skab en hyggelig ramme for selve oplæsningen.
- Byd velkommen til Fortælleteatret – skab jeres helt egen unikke introduktion til teateroplevelsen.
- Drøft kort forsiden til historien og spørg, hvad børnene tror, historien kommer til at handle om.

Under læsningen:

- Giv dig god tid til oplæsningen.
- Variér toneleje, kropssprog og stemmeleje for at understøtte børnenes forståelse.
- Drøft handlingen undervejs, hvor det er relevant og oplagt.
- Brug sprogboxen: Her forklares ord, udtryk og vendinger fra historien.
- Lyt til børnenes kommentarer og følg deres umiddelbare nysgerrighed.
- Vær anerkendende i din dialog; det understøtter barnets mod og lyst til at tale.

Efter læsningen:

- Efter læsningen kan man vha. spørgsmålene afrunde emnet, bogen handlede om.
- Tænk over, om du skal bruge lukkede eller åbne spørgsmål – eller begge dele.
- Lad samtalen give børnene mulighed for at reflektere over det, de har hørt, set og lært.
- Inddrag så vidt muligt børnenes umiddelbare refleksioner i samtalen.
- Slut af med at arbejde med udvalgte aktiviteter, som relaterer sig til historien.

Spørgsmål til *Den dag Leopold blev bange*

Efter højtlesningen kan man samtale med børnene om historien og afrunde emnet, som bogen handler om. Samtalen giver børnene mulighed for at reflektere over det, de har hørt, set og lært. Herunder følger nogle bud på spørgsmål til historien. Det er op til dig som oplæser, om du foretrækker at integrere nogle af spørgsmålene undervejs i højtlesningen, hvis der opstår et naturligt tidspunkt for dette, eller om du vil vente med dem alle til efter læsningen. Du skal gøre det, der falder dig mest naturligt. Du kan også finde på flere spørgsmål, hvis der er tid til det, og hvis børnene er motiverede.

Din intro:

Sikke en historie om Leopold, der blev bange!

Det der med at blive bange, det er jo en følelse, og alle følelser er helt normale at få nogle gange.

Det får vi alle sammen.

Lukkede spørgsmål:

- Hvem bliver Leopold bange for, da han går hjem fra skole? [*Keld-Orne og de andre vildsvin*]
- Hvordan føles det på Leopold, da han bliver bange?
[*han får ondt i maven/benene føles som gelé/hans hals snører sig sammen*]
- Hvorfor er Leopold bange for Keld- Orne og de andre vildsvin? [*Fordi de driller/de vil give ham tæsk*]
- Hvorfor slår Keld-Orne på andre? [*fordi han selv får bank af sin storebror/han bliver selv slået*]

Åbne spørgsmål:

- Har I nogensinde prøvet at blive bange? Kan I huske hvorfor? Og hvordan det føltes i kroppen?
- Hvad finder Leopold på at gøre, så Keld- Orne og de andre lader ham være?
[*tager en trøje på, der lugter rigtig dårligt, så det jager vildsvinene væk*]
- Hvad kan man gøre, hvis nogen slår og siger dumme ting?
[*få hjælp af en voksen*]

Hverdagsord:

bange, stærk, ælte, råbe

Bogord:

griseri: noget der er snavset, sjusket, uordentligt

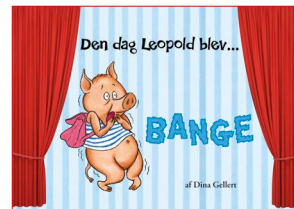
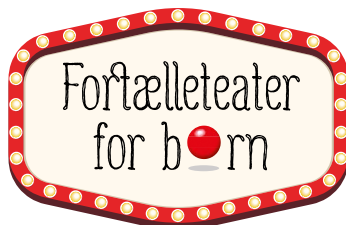
mødding: en dyng af staldgødning/lort

stribet flæsk: et stykke grisekød med meget fedt på

tryne nogen: at være led mod nogen eller slå dem

svinesti: et sted, der er rodet og beskidt

KREALEG og SKABELONER

Griseører med bøjle

Disse fine griseører klippes i karton og påsættes på en hårbøjle med nanotape eller limpistol.

Har I ikke hårbøjler, findes en ekstra skabelon til ører kun i karton. Klip blot skabelonen ud, mål efter barnets hoved og hæft båndet sammen med en klipsemaskine. Find begge skabeloner og vejledning på side 6-8.

Grisetryner

Grisetryner er en sjov, bæredygtig aktivitet. Trynerne laves af toiletrør og karton og påsættes med elastik. Find vejledning på side 10-11.

Hjertekort

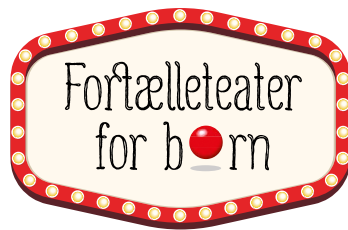
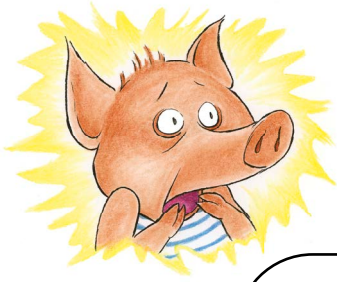
Lav et fint hjertekort til en, du holder af. Man kan også give det til én, som måske trænger til at blive trøstet.

Hjertet udklippes i karton og limes på et kort i størrelsen A6 eller A5. Man kan tegne på kortet eller pynte det, f.eks. med pailletter. Find skabelon og vejledning på side 12-13.

Stopdans

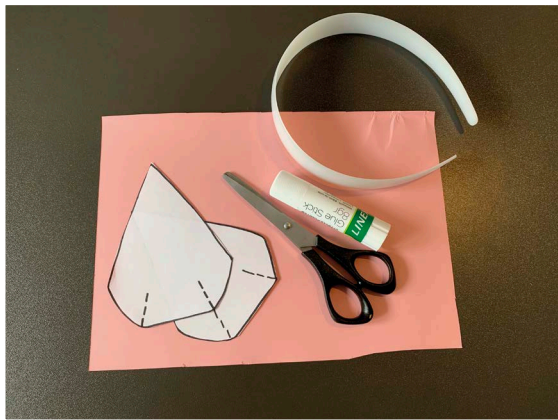
Stopdans er en simpel leg, hvor alle kan være med. Der skal blot bruges musik og en voksen dommer. Alle børnene stiller sig på dansegulvet og begynder at danse, når musikken spiller. Når musikken stopper, skal man stå HELT stille; dem, der rører sig, må gå ud til siden og er ude. Den sidste tilbage på dansegulvet har vundet.

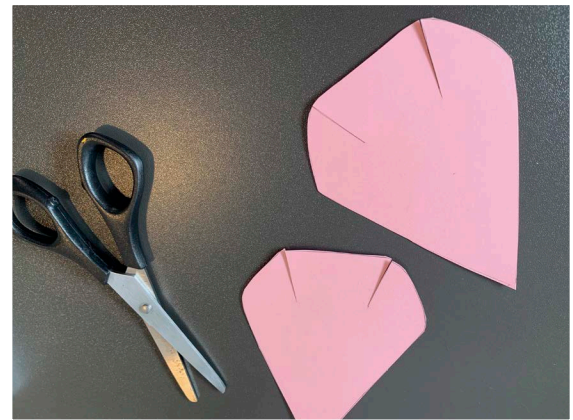
Du skal bruge:

- Lyserød karton
- Saks
- Limstift
- Klipsemaskine
- Limpistol
- Hårbøjle

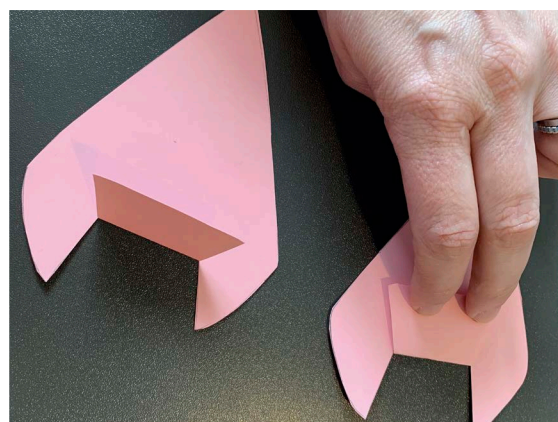
Sådan gør du:

1. Klip to ører ud efter skabelonen

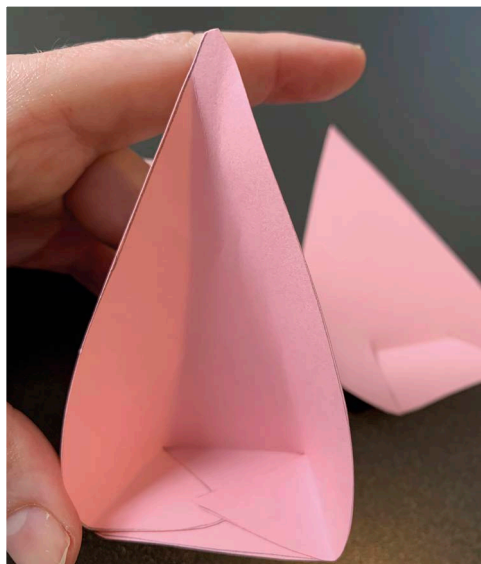
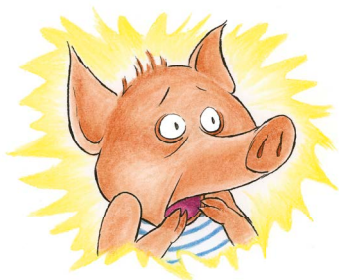
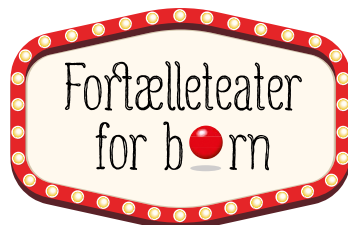
2. Klip forsigtigt op langs de stiplede linjer

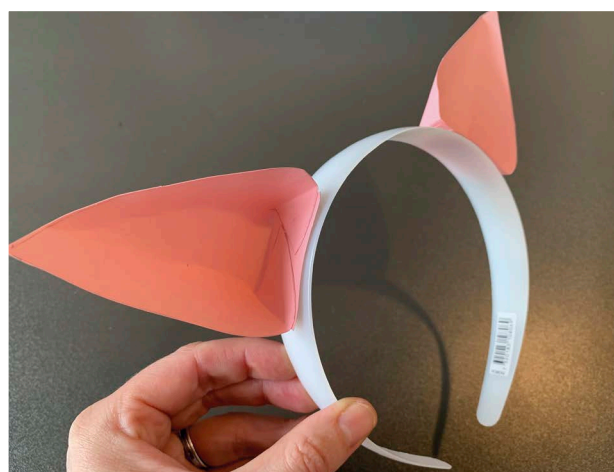
3. Bøj den midterste flap, så du skaber en fold

4. Fold de to yderste flapper ind og lim fast på midterflappen af hvert øre

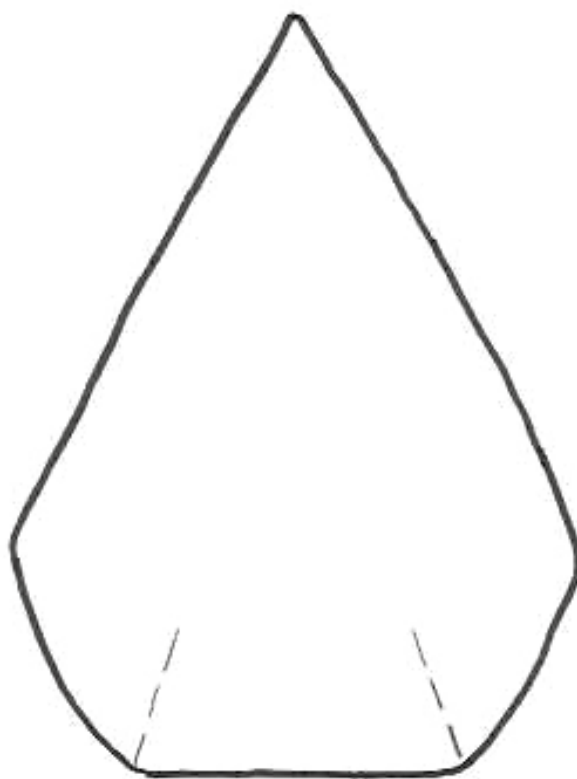
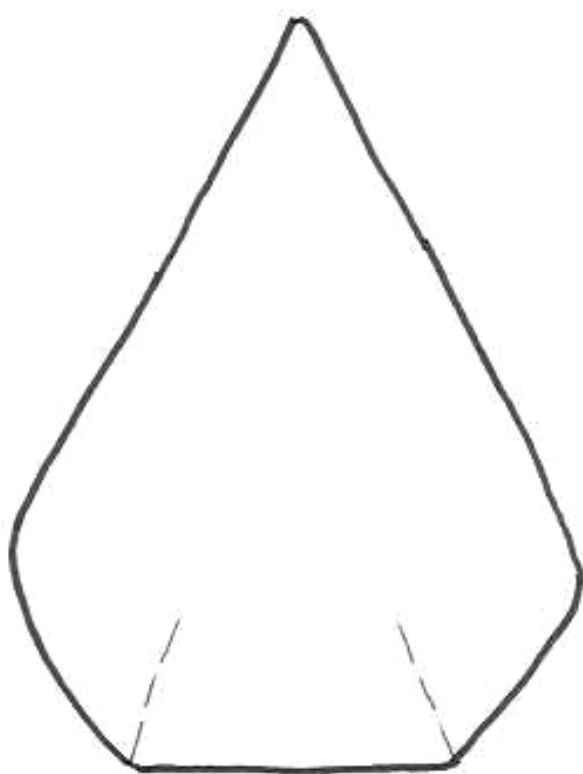
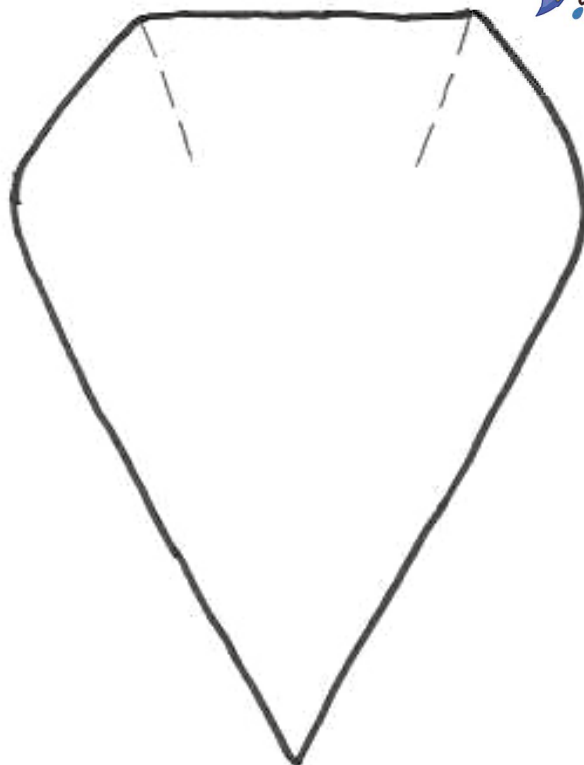
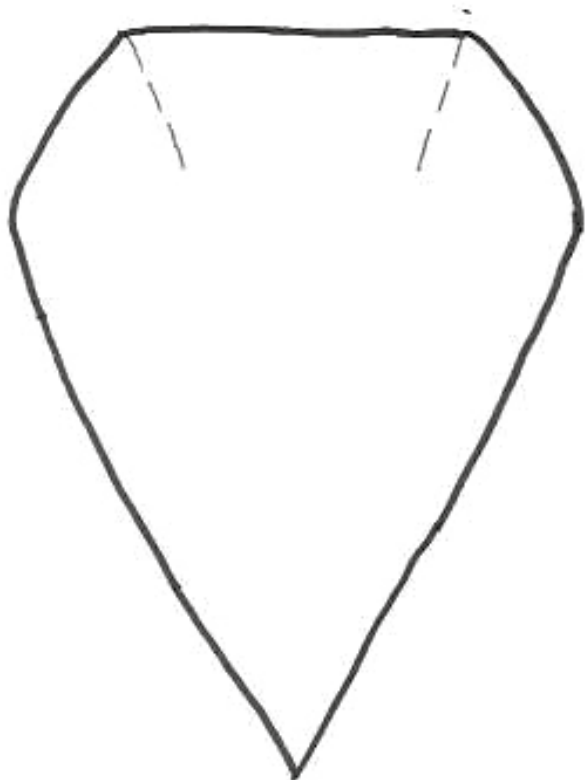

5. Tryk/buk ørerne lidt indtil den ønskede form opstår

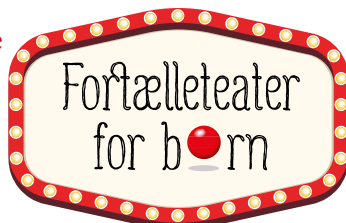
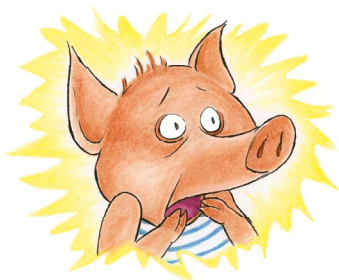
6. Fastgør herefter ørerne på hårbøjlen med limpistol eller nanotape

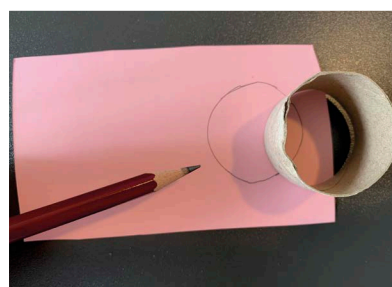
Fortællefolder
– skabelon
griseører
i karton

Du skal bruge:

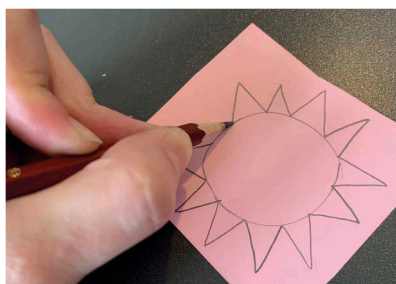
- Toiletrør
- Lyserød karton
- Saks
- Tape
- Sort tus
- Blyant
- Limstift
- Elastiksnor

Sådan gør du:

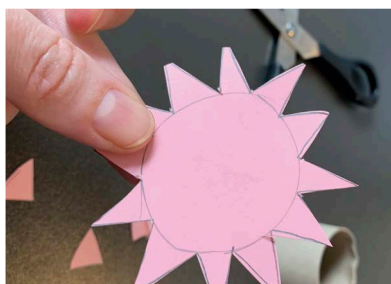
1. Klip trynen ud.
(Der kan klippes tre tryner
pr. toiletrør)

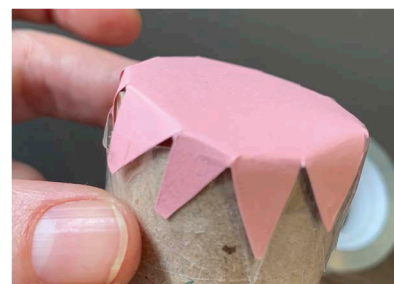
2. Tegn en cirkel om røret
på et stykke lyserød karton
med en blyant

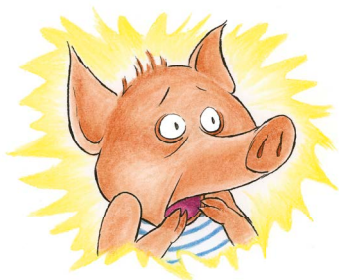
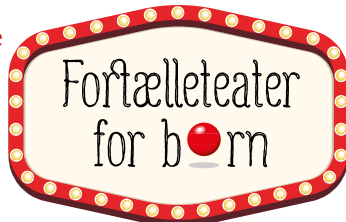
3. Tegn "soltakker" rundt
om cirklen.

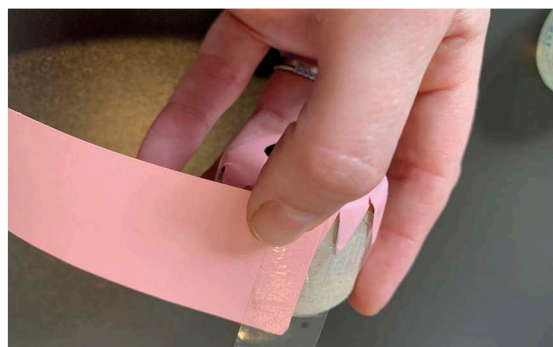
4. Klip cirkel med
"soltakker" ud.

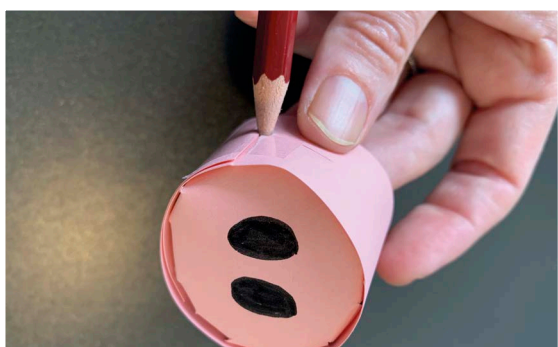
5. Bøj takkerne ind, så du
skaber en fold. Lim / tape
herefter takkerne fast på
røret.

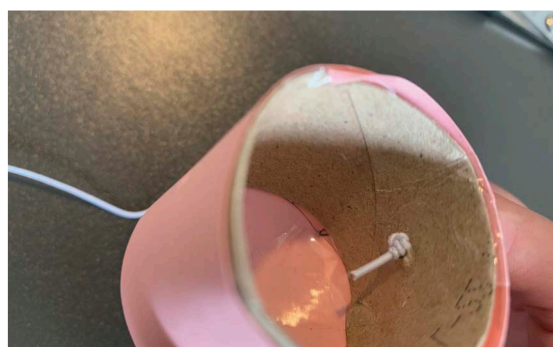
6. Tegn næsebor med en sort tus.

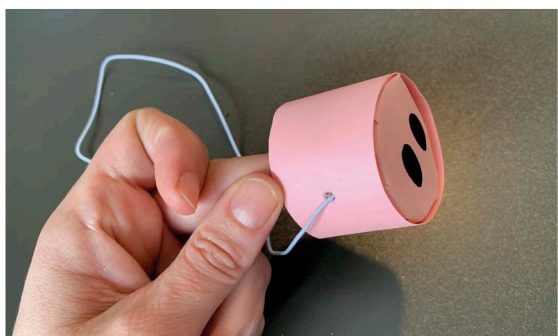
7. Dæk røret med et stykke udklippet lyserød karton –tape / lim det fast.

8. Prik to små huller i siderne på røret.

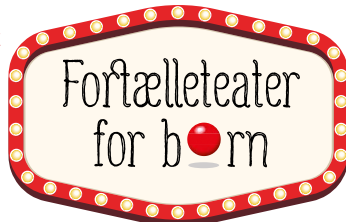
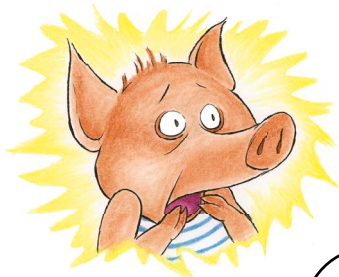

9. Mål elastikkens længde efter barnets hoved. Stik elastikken ind i hullerne og bind knude indvendigt.

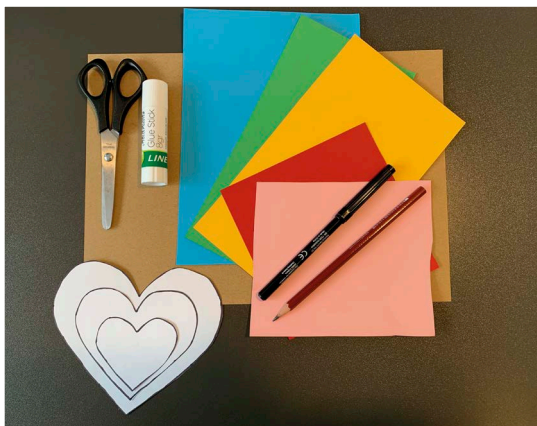

10. Færdig!

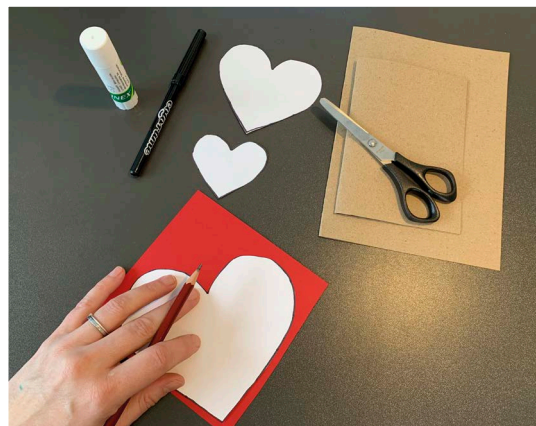

Du skal bruge:

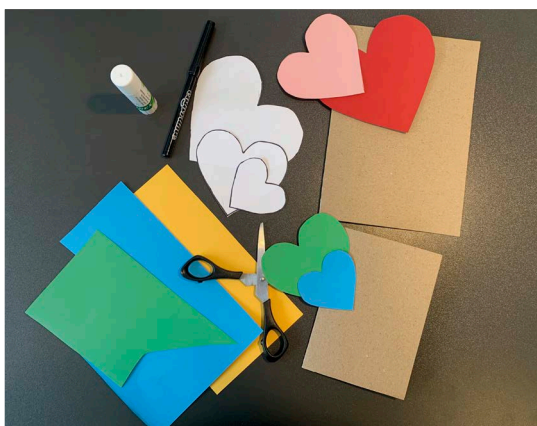
- Karton
- Hjerteskebeloner (4 størrelser)
- Saks
- Limstift
- Blyant + tusser
- Evt. pynt der kan limes på kortet

Sådan gør du:

1. Vælg kartonfarve til selve kortet.

2. Vælg kartonfarver til hjerterne og tegn efter de forskellige skabeloner.

3. Klip hjerterne ud.

4. Placer hjerterne på kortet og lim dem fast. Nu kan du pynte kortet, f.eks. med pailletter. Du kan også tegne eller skrive på kortet.

